Arupärimine

Sotsiaalminister pr Karmen Jollerile

16.11.2026

Võimaliku huvide konflikti ja seadusloome erapooletuse kohta

Lugupeetud sotsiaalminister!

Avalikkuse ette on jõudnud tõsised küsimused seoses Teie tegevusega perearstinimistu pidamisel paralleelselt ministriametiga ning Teie juhitavas Sotsiaalministeeriumis ette valmistatud eelnõuga, millega soovitakse muuta just seda korda, mida Te ise olete eiranud.

Kehtiva tervishoiuteenuste korraldamise seaduse kohaselt tohib perearsti pikaajaline asendamine kesta üldjuhul kuni ühe aasta. Erandid on ette nähtud üksnes vanemapuhkuse või erialase enesetäiendamisega seotud koolituse ajaks, mitte aga poliitilise ametikoha või ministriameti täitmiseks. Sellest hoolimata olete hoidnud oma 1745 patsiendiga perearstinimistut Kivimäe perearstikeskuses enda nimel ligi aasta ja seitse kuud pärast ministriks asumist, olgugi et Te ise arstina vastuvõtte ei tee. Nagu on viidanud ka õiguseksperdid, sealhulgas vandeadvokaat ja endine õiguskantsler Allar Jõks, on ekslik Teie avalik väide, justkui ei keelaks ükski seadus ministril perearstinimistut enda nimel hoida. Lisaks seavad Vabariigi Valitsuse seadus ja korruptsioonivastane seadus ministrile selged ametikohustuste ja kõrvaltegevuste piirangud.

Veelgi murettekitavam on asjaolu, et enne oma seadusevastase olukorra lõpetamist on Riigikokku jõudnud Teie juhitavas Sotsiaalministeeriumis ette valmistatud seadusemuudatus, millega soovitakse pikendada perearsti pikaajalise asendamise lubatud tähtaega praeguse ühe aasta asemel kuni valitava ameti või ministri ametiaja lõpuni. Alles pärast ajakirjanduse sekkumist teatasite 14. novembril 2026, et alustate jaanuaris siiski nimistust loobumise protsessi. Olukord, kus seadust eiranud minister kasutab oma ametipositsiooni seaduse muutmiseks nii, et see tagantjärele õigustaks tema enda tegevust, õõnestab rängalt õigusriigi põhimõtteid, usaldust valitsuse vastu ja võrdse kohtlemise põhimõtet.

Lähtudes Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse paragrahvist 139 ja ülalpool kirjeldatud asjaoludest on meil Teile järgmised küsimused:

1. **Millisele konkreetsele kehtiva seaduse sättele tuginedes hoidsite Te oma perearstinimistut enda nimel kauem kui seaduses lubatud üks aasta, kuigi ministriamet ei kuulu seaduses sätestatud pikaajalise asendamise erandite hulka?**
2. **Kes ja kuidas on Teie 1745 patsiendiga nimistu eest viimase aasta ja seitsme kuu jooksul saanud Tervisekassalt pearaha ja muud rahastust ning kas olete osanikuna või juhatuse liikmena saanud sellest tegevusest otsest või kaudset varalist tulu?**
3. **Kuidas hindate olukorda korruptsioonivastase seaduse ja toimingupiirangute valguses, kus Teie juhitud ministeerium valmistas ette ja saatis Riigikokku seadusemuudatuse, mis oleks loonud otseselt Teile soodsa erandi ja seadustanud Teie enda nimistu hoidmise ministri ametiaja lõpuni?**

Arupärimine

"16." 11.2026 Nr. 1116

4. **Miks otsustasite nimistust loobumise protsessi alustada alles 2027. aasta jaanuaris – ligi kaks aastat pärast ministriks saamist ja vahetult enne Riigikogu valimisi –, mitte aga siis, kui täitus seaduses ette nähtud üheaastane asendamise piirtähtaeg?**
5. **Kas Terviseamet on teinud järelevalvet Teie perearstinimistu asendamise seaduslikkuse üle ning kas riik kavatseb tagantjärele nõuda seadusevastaselt pikale veninud asendusperioodi eest makstud tasude tagastamist või kohaldada samu sanktsioone, mida rakendatakse teiste seadust rikkuvate tervishoiuteenuse osutajate suhtes?**

Lugupidamisega

Jaanus Karilaid

Riigikogu liige